

Majandusolümpiaadi juhend 2010.

2009/2010. õppeaasta majandusolümpiaadi korraldavad Junior Achievement Eesti, Eesti Majandusõpetajate Selts ja EBS.

EESMÄRK:

1. Suurendada õpilaste huvi majanduse vastu ja tõsta nende ainealaseid teadmisi.
2. Anda õpilastele võimalus võrrelda oma majandusalaseid teadmisi ja oskusi eakaaslastega ning selgitada välja parimad õpilased ja nende juhendajad.

OSAVÕTJAD:

Gümnaasiumiklassides majandust õppivad õpilased. Olümpiaad on individuaalne.

KORRALDUS:

Majandusolümpiaad toimub kolmes voorus:

1. Koolivoor
2. Piirkondlik voor maakondades, suuremates linnades **6. märtsil 2010. a.**
3. Lõppvoor **10. aprillil 2010. a** Tallinnas, EBS-is.

Majandusolümpiaadi läbi viimiseks moodustatakse:

1. **olümpiaadikomisjon** (edaspidi *komisjon*), kes:
 1. koostab piirkonna- ja lõppvooruks küsimustikud;
 2. koostab piirkonna- ja lõppvooruks Titani legendid;
 3. viib läbi piirkonna- ja lõppvooru võistlused internetipõhiselt reaalajas (*on-line*);
 4. otsustab osalejate edasipääsemise üle olümpiaadi piirkonna- ja lõppvoorus;
 5. jagab olümpiaadi kohta infot piirkonnavooru toimkondadele, koolidele, haridusosakondadele ja TÜ teaduskoolile;
2. igas piirkonnavooru toimumise kohas **piirkonnavooru toimkonnad** (edaspidi *toimkond*), kes korraldab ja viib läbi olümpiaadi piirkonnavooru kohapeal. Selleks:
 1. jagab olümpiaadi kohta infot oma piirkonna koolidele;
 2. registreerib piirkonnavoorus osalejad;
 3. kindlustab piirkonnavoorus osalejad vajalike tehniliste vahenditega;
 4. tagab reeglitest kinnipidamise piirkonnavoorus;
 5. teeb koostööd haridusosakonna ja vabariikliku olümpiaadikomisjoniga.

KOOLIVOORU

korraldab ja viib läbi kooli majandusõpetaja. Sellest võivad osa võtta kõik soovijad. Koolivooru toimumise vormi üle otsustab majandusõpetaja.

PIIRKONNAVOORU

korraldab ja viib kohapeal läbi piirkonnavooru toimkond (*toimkond*), kuhu kuuluvad kõikide osalevate koolide majandusõpetajad (vähemalt kolm liiget).

Igast koolist saab osaleda 3 (kolm) õpilast. Eelregistreerimise tulemustele tuginedes on toimkonnal õigus lubada osaleda ühest koolist enam kui 3 (kolmel) õpilasel, kui arvutipark seda võimaldab.

Piirkondlik voor koosneb kahest osast:

1. teoreetilised küsimused ja ülesanded, mis hõlmavad peamiselt kooliprogrammi mikro-ökonoomika teemasid (JA Majandusõpik, 2005, 10 esimest peatükki), Eesti majanduselu ning perioodikas ilmunud majandusprobleeme; Test asub Moodle veebikeskkonnas. Õpilased lahendavad testi reaalajas (*on-line*).
2. majandusteadmiste praktiline rakendamine majanduse modelleerimise ülesandes Titan. Võistlus toimub reaalajas (*on-line*).

Teoreetiline osa – küsimustik.

Olümpiaadi küsimustiku koostab komisjon ning avaldab need Moodle keskkonnas.

Piirkonnavooru toimkond saadab komisjonile eelregistreerimise põhjal koolide kaupa osalejate arvud. Komisjon saadab igale toimkonnale registreerimislehe, kus on iga osavõtja jaoks kasutajatunnus ja parool süsteemi sisse logimiseks.

6. märtsil toimkond

1. registreerib piirkonnavoorus osalejad ja annab igale osalejale teada tema kasutajanimi;
2. Parooli osalejale ei teatata!

Toimkond ise avab igale osalejale pääsu Moodle keskkonda.

3. saadab komisjonile elektronposti teel registreerimislehe, kus iga kasutajanimi taha on lisatud osaleja nimi.

Kokku lepitud ajal avaneb osalejatele 45 minutiks juurdepääs küsimustikule. Osalejatel on keelatud muuta kasutaja profiili Moodles.

Iga õpilane valib küsimustikule vastamise keele (eesti või vene keel) ning avab testi ainult selles keeles. Pärast aja möödumist juurdepääs küsimustikule sulgub. Õpilased näevad kohe oma tulemust.

Õpilase arvutis võib olla avatud ainult see lehekülg Moodle keskkonnas, kus asub küsimustik. Mobiiltelefonid peavad olema välja lülitatud.

Abivahendina on õpilastel lubatud kasutada taskukalkulaatorit.

Paberi arvutuste jaoks saavad osalejad toimkonnalt.

Olümpiaadikomisjon otsustab, kes jätkavad Titani lahendamise osaga.

Komisjoni otsuse aluseks on õigete vastuste arv testis. Iga õige vastus annab 1 (ühe) punkti.

Nõrgemate testi tulemustega õpilased Titani lahendamisel ei osale.

Komisjon lähtub oma otsuses

1. kõrgematest testi eest saadud punktidest piirkonnas;
2. keskmistest testi eest saadud punktidest riigis.

Komisjonil on õigus korraldada vajadusel mõnele osalejale lisatest.

Komisjoni otsusega jätkab Titani lahendamise osa igas piirkonnas vähemalt 6, erandkorras 4 võistlejat.

Kui piirkonnas soovib olümpiaadil osaleda vähem kui 4 õpilast, liidetakse nad mõne naaberpiirkonnaga.

Komisjon saadab elektronposti teel toimkondadele registreerimislehed, millele on lisaks märgitud

1. testi tulemused;
2. otsus Titan osas jätkamise kohta;
3. Titani kasutajanimed.

Praktiline osa – simulatsiooniülesanne Titan.

Titani võistluse viib läbi komisjon. Selleks

1. moodustab ja registreerib Titani rühmad piirkondade kaupa vastavalt oma otsusele;
2. saadab toimkonnale osalejate kasutajatunnused ja paroolid;
3. avaldab Titani foorumis võistluse legendi perioodide kaupa eesti ja vene keeles

Toimkond

1. avab osalejatele pääsu Titani keskkonda.
Osalejatele kasutajatunnuseid ja parooli ei anta!
2. loeb legendi ette eesti keeles ning vajadusel dubleerib seda vene keeles.

Osalejad ise võivad samuti oma arvutist legendi lugeda.

Mängu tulemusi näevad võistlejad kohe.

Piirkonnavooru tööde hindamine ja lõppvooru kutsumine:

Testi iga õige vastus annab 1 (ühe) punkti.

Praktilise ülesande eest antakse punkte reitingu põhjal.

Aluseks võetakse võistlejate saavutatud tõhususe indeks (TI) ning võrreldakse seda teiste samas rühmas osalenute TI-ga protsentides.

Iga rühma kõrgeima TI-ga võistleja tulemus võrdsustatakse 100%-ga.

Punkte antakse järgmiselt:

100 – 91 %	- 10 punkti	50 – 41 %	- 5 punkti
90 – 81 %	- 9 punkti	40 – 31 %	- 4 punkti
80 – 71 %	- 8 punkti	30 – 21 %	- 3 punkti
70 – 61 %	- 7 punkti	20 – 11 %	- 2 punkti
60 – 51 %	- 6 punkti	10 – 1 %	- 1 punkt

Pankrotistunud ja negatiivse TI-ga võistleja saab 0 punkti.

Pärast Titani lõppu saadab komisjon toimkonnale elektronposti teel iga võistleja Titani eest saadud punktid.

Piirkonnavooru tulemused

vormistatakse protokollina, mille vormi saadab välja olümpiaadikomisjon.

Protokoll täiendatakse olümpiaadi vältel ning pärast Titani eest saadud punktide ja komisjoni otsuse lisamist prindib toimkond selle välja ning allkirjastab.

Olümpiaadi lõppvooru kutsutakse:

1. üks iga maakonna parim osaleja.

Kui ühes piirkonnas toimub kaks või enam paralleelset Titani osa, kutsutakse lõppvõistlusele summeeritud punktide alusel iga Titani rühma parim.

2. žürii otsuse korral üle riigi kõrgeimad punktisummad kogunud osalejad, kes ei pääse lõppvõistlusele punkti 1 alusel.

* Lõppvooru ei kutsuta ühest koolist üle kolme osaleja.

Lõppvoorust osavõtjate nimekiri

pannakse üles Junior Achievement Eesti kodulehele aadressil <http://www.ja.ee> ja TÜ Teaduskooli kodulehele aadressil <http://www.teaduskool.ut.ee/mjo> ; saadetakse maakondade ja linnade haridusosakondadele ning olümpiaadi piirkonnavoordes osalenud koolidele hiljemalt 13. märtsiks 2010. a.

LÕPPVOORU

Korraldab ja viib 10. aprillil läbi vabariiklik olümpiaadikomisjon.

Lõppvoor koosneb kahest osast

1. teoreetilised küsimused ja ülesanded, mis hõlmavad peamiselt kooliprogrammi sisu, Eesti majanduselu ning perioodikas ilmunud majandusprobleeme;
Test asub Moodle veebikeskkonnas. Õpilased lahendavad testi reaalajas (*on-line*).

2. majandusteadmiste praktiline rakendamine majanduse modelleerimise ülesandes Titan. Võistlus toimub reaalajas (*on-line*).

Teoreetiline osa – test

toimub samadel alustel piirkonnavooriga.

Testi küsimustele vastamiseks on aega 45 minutit.

Testi tulemuste põhjal moodustab komisjon Titani rühmad.

Komisjonil on õigus korraldada vajadusel mõnele osalejale lisatest.

Kaheksa parimat osalevad finaalis.

Ülejäänud rühmades on 6 – 8 osalejat.

Praktiline osa – simulatsiooniülesanne Titan

toimub samadel alustel piirkonnavooriga.

Lõppvooru tööde hindamine toimub samadel alustel piirkonnavooru hindamisega. Tulemused avaldatakse osalejatele samal päeval.

AUTASUSTAMINE

Võitjaid autasustatakse Eesti olümpiaadide I, II või III järgu diplomiga vastavalt komisjoni otsusele. EBS autasustab olümpiaadi finaliste majandusala kirjanusega.

Olümpiaadi tulemused avaldatakse Junior Achievement Eesti kodulehel <http://www.ja.ee>, TÜ Teaduskooli kodulehel <http://www.teaduskool.ut.ee/mjo> ning saadetakse maakondade/linnade haridusosakondadele ja olümpiaadi lõppvoorus osalenud koolidele hiljemalt 17. aprilliks 2010. a.

**2010. a majandusolümpiaadi juhendi lisa.
Titani läbiviimise juhend.**

1. Titani lahendamine toimub olümpiaadikomisjoni kinnitatud legendi alusel.
2. Komisjon avaldab simulatsiooni info ja legendid perioodide kaupa Titani foorumis aadressil <http://www.ja.org/cgi-bin/ultimatebb.cgi?ubb=forum&f=7>
3. Piirkonnavoору toimkonna liige loeb perioodis avaldatud info võistlejatele ette eesti keeles, vajadusel kordab vene keeles.
Võistlejad saavad ka ise samalt aadressilt infot lugeda.
4. Perioodi legendis on kirjas otsuste raamid ja nende muutused, majandussituatsiooni muutused ja muu info perioodi kohta.
5. Titani raamid on järgmised:

hind	12 – 99;
toodang	0 - e/v võimsus;
turundus	0 – 9999;
Investeeringud	0 – 9999;
U&A	0 – 9999,

kui legendis ei ole teatatud teisiti.
Simulatsiooni otsus „annetamine” ei ole olümpiaadis kasutusel.

6. Kui võistlejal ei jätku 2 (kaks) perioodi järjest otsuse tegemiseks raha, läheb võistkond pankrotti ja langeb võistlusest välja.
7. Võitjaks tuleb võistkond, kellel on kõige suurem TI.
8. Punkte antakse reitingu alusel.
Aluseks võetakse võistlejate saavutatud tõhususe indeks (TI) ning võrreldakse seda teiste samas rühmas osalenute TI-ga protsentides.
Iga rühma kõrgeima TI-ga võistleja tulemus võrdsustatakse 100%-ga.

Punkte antakse järgmiselt:

100 – 91 %	- 10 punkti	50 – 41 %	- 5 punkti
90 – 81 %	- 9 punkti	40 – 31 %	- 4 punkti
80 – 71 %	- 8 punkti	30 – 21 %	- 3 punkti
70 – 61 %	- 7 punkti	20 – 11 %	- 2 punkti
60 – 51 %	- 6 punkti	10 - 1 %	- 1 punkt

Pankrotistunud ja negatiivse TI-ga võistleja saab 0 punkti.

9. Pärast perioodi lõpetamist on majandusliku situatsiooni lugemiseks, aruannete läbivaatamiseks ja otsuse vastuvõtmiseks aega 10 minutit, kui perioodi infot ei ole kirjas teisiti.

10. Abivahenditena on õpilastel lubatud kasutada taskukalkulaatorit.

Läbiviija kontrollib mängu jooksul, et osalejad ei kasutaks peale Titani keskkonna teisi veebikeskkondi ega internetikanaleid (Skype, MSN), mobiiltelefoni või muid sidevahendeid.

Läbiviija avab osalejatele pääsu Titani keskkonda (<http://oldtitan.ja.org>).

Osalejatele teatakse ainult tema võistkonnanimi, mida mängu jooksul muuta ei tohi!